

Estats comptables de l'empresa: Anàlisi patrimonial i financera

Sitio: [Cursos IOC - Batxillerat](#)

Imprimido por: Invitado

Curso: Economia de l'empresa (autoformació IOC)

Día: viernes, 11 de febrero de 2022, 18:14

Libro: Estats comptables de l'empresa: Anàlisi patrimonial i financera

Descripción

Estats comptables de l'empresa: Anàlisi patrimonial i financera

Tabla de contenidos

1. L'anàlisi dels estats comptables

2. L'anàlisi patrimonial

2.1. Finalitat de l'anàlisi patrimonial

2.2. El fons de maniobra

3. L'anàlisi financera

3.1. Anàlisi financera mitjançant el fons de maniobra

3.2. Anàlisi financera mitjançant ràtios

3.3. La tresoreria de l'empresa

1. L'anàlisi dels estats comptables

Al tancament de cada exercici, la comptabilitat presenta una informació síntesi de la situació patrimonial, financera i econòmica de l'empresa. Aquesta informació, extreta dels comptes anuals, rep el nom d'**estats comptables**.

L'estudi dels estats comptables d'una empresa es duu a terme amb l'objectiu d'aconseguir informació que tingui utilitat per als diferents agents econòmics relacionats amb ella.

L'estudi dels estats comptables comprèn l'anàlisi del balanç de situació, del compte de pèrdues i guanys i d'altres documents comptables complementaris.

Hi ha diferents agents econòmics relacionats amb l'empresa interessats en l'estudi dels estats comptables. A aquests agents se'ls coneix com **grups d'interès o stakeholders**. Els principals són

- els **propietaris o accionistes**, que volen conèixer l'estat de les seves inversions
- els **administradors** de l'empresa, que com a gestors volen saber el resultat dels seu treball
- els **treballadors**, ja que el seu lloc de treball depèn de la viabilitat de l'empresa
- **inversors potencials**, per saber si la seva inversió es presenta profitosa o no
- els **clients**, per saber la capacitat de l'empresa per cobrir les seves necessitats de productes
- els **creditors** en general, especialment **bancs** i als **proveïdors** per decidir la conveniència o no de concedir crèdits
- altres grups d'interès, com els **auditors, administracions públiques, sindicats...**

És important tenir present **la taula de sinònims de les masses patrimonials** que vam veure a l'estudi del Balanç perquè per fer l'anàlisi dels estats comptables, la literatura comptable existent els utilitza indistintament.

Taula de sinònims entre masses patrimonials
ACTIU NO CORRENT = IMMOBILITZAT = ACTIU FIX
ACTIU CORRENT = ACTIU CIRCULANT
PATRIMONI NET = FONS PROPIS = PASSIU NO EXIGIBLE = NO EXIGIBLE
PASSIU = EXIGIBLE = DEUTES
PASSIU NO CORRENT = EXIGIBLE A LLARG TERMINI = DEUTES A LLARG TERMINI
PASSIU CORRENT = PASSIU CIRCULANT = EXIGIBLE A CURT TERMINI = DEUTES A CURT TERMINI
PASSIU FIX = RECURSOS PERMANENTS = PATRIMONI NET + PASSIU NO CORRENT

2. L'anàlisi patrimonial

El **patrimoni** d'una empresa és el conjunt dels seus béns, drets i obligacions. Els béns i drets constitueixen l'actiu de l'empresa i les obligacions, el passiu. El net patrimonial és la diferència entre l'actiu i el passiu.

El patrimoni de l'empresa queda representat, per tant, al seu **Balanç**.

L'anàlisi patrimonial del balanç de situació té com a objectiu estudiar l'estructura i la composició del Balanç

Aquesta anàlisi es pot fer des de dues perspectives:

<p>anàlisi estàtica: anàlisi en un moment determinat en un moment concret, sense comparacions.</p> <p>A la dreta, podem observar dues de les eines que es solen utilitzar per a fer l'anàlisi patrimonial:</p> <ul style="list-style-type: none"> d'una banda la representació gràfica en forma de rectangles resulta molt intuïtiva i fàcil d'interpretar la representació gràfica es sol completar amb els percentatges que cada massa patrimonial representa sobre el total de l'Actiu o del Patrimoni net i Passiu 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Actiu (any n)</th> <th>Patrimoni net i Passiu (any n)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 65 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 5 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 4 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 26 %</td> </tr> </table> </td> <td> <table border="1"> <tr> <td>PATRIMONI NET 55 %</td> </tr> <tr> <td>PASSIU NO CORRENT 37 %</td> </tr> <tr> <td>PASSIU CORRENT 13 %</td> </tr> </table> </td> </tr> </tbody> </table>	Actiu (any n)	Patrimoni net i Passiu (any n)	<table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 65 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 5 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 4 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 26 %</td> </tr> </table>	ACTIU NO CORRENT 65 %	EXISTÈNCIES 5 %	REALITZABLE 4 %	DISPONIBLE 26 %	<table border="1"> <tr> <td>PATRIMONI NET 55 %</td> </tr> <tr> <td>PASSIU NO CORRENT 37 %</td> </tr> <tr> <td>PASSIU CORRENT 13 %</td> </tr> </table>	PATRIMONI NET 55 %	PASSIU NO CORRENT 37 %	PASSIU CORRENT 13 %	
Actiu (any n)	Patrimoni net i Passiu (any n)												
<table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 65 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 5 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 4 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 26 %</td> </tr> </table>	ACTIU NO CORRENT 65 %	EXISTÈNCIES 5 %	REALITZABLE 4 %	DISPONIBLE 26 %	<table border="1"> <tr> <td>PATRIMONI NET 55 %</td> </tr> <tr> <td>PASSIU NO CORRENT 37 %</td> </tr> <tr> <td>PASSIU CORRENT 13 %</td> </tr> </table>	PATRIMONI NET 55 %	PASSIU NO CORRENT 37 %	PASSIU CORRENT 13 %					
ACTIU NO CORRENT 65 %													
EXISTÈNCIES 5 %													
REALITZABLE 4 %													
DISPONIBLE 26 %													
PATRIMONI NET 55 %													
PASSIU NO CORRENT 37 %													
PASSIU CORRENT 13 %													
<p>anàlisi dinàmica: mitjançant comparacions en el temps, amb altres períodes.</p> <p>Aquesta anàlisi utilitza les mateixes eines, però per comparar l'estructura patrimonial en dos períodes, generalment consecutius, per tal d'analitzar els canvis en aquesta estructura (a l'exemple de la dreta, els canvis en la composició de l'Actiu)</p> <p>L'anàlisi dinàmica també consisteix en la comparació amb l'estructura patrimonial d'altres empreses, generalment del mateix sector d'activitat.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Actiu (any n)</th> <th>Actiu (any n+1)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 55 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 15 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 10 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 20 %</td> </tr> </table> </td> <td> <table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 65 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 10 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 10 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 15 %</td> </tr> </table> </td> </tr> </tbody> </table>	Actiu (any n)	Actiu (any n+1)	<table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 55 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 15 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 10 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 20 %</td> </tr> </table>	ACTIU NO CORRENT 55 %	EXISTÈNCIES 15 %	REALITZABLE 10 %	DISPONIBLE 20 %	<table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 65 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 10 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 10 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 15 %</td> </tr> </table>	ACTIU NO CORRENT 65 %	EXISTÈNCIES 10 %	REALITZABLE 10 %	DISPONIBLE 15 %
Actiu (any n)	Actiu (any n+1)												
<table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 55 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 15 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 10 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 20 %</td> </tr> </table>	ACTIU NO CORRENT 55 %	EXISTÈNCIES 15 %	REALITZABLE 10 %	DISPONIBLE 20 %	<table border="1"> <tr> <td>ACTIU NO CORRENT 65 %</td> </tr> <tr> <td>EXISTÈNCIES 10 %</td> </tr> <tr> <td>REALITZABLE 10 %</td> </tr> <tr> <td>DISPONIBLE 15 %</td> </tr> </table>	ACTIU NO CORRENT 65 %	EXISTÈNCIES 10 %	REALITZABLE 10 %	DISPONIBLE 15 %				
ACTIU NO CORRENT 55 %													
EXISTÈNCIES 15 %													
REALITZABLE 10 %													
DISPONIBLE 20 %													
ACTIU NO CORRENT 65 %													
EXISTÈNCIES 10 %													
REALITZABLE 10 %													
DISPONIBLE 15 %													

2.1. Finalitat de l'anàlisi patrimonial

L'anàlisi patrimonial té com a finalitat verificar si la condició elemental d'equilibri patrimonial ($\text{Actiu} = \text{Patrimoni net} + \text{Passiu}$) es complementa amb altres condicions necessàries:

1. **Equilibri de l'estructura econòmica** (l'Actiu): existència d'una proporció òptima entre les inversions fixes i les circulants.
2. **Equilibri de l'estructura financera** (el Patrimoni net i el Passiu): existència d'una relació equilibrada entre passiu fix (no exigible + exigible a llarg termini) i passiu circulant (exigible a curt termini).
3. **Correlacions patrimonials**: correspondències necessàries entre recursos financers i inversions realitzades per al correcte funcionament de l'empresa.

Cal assenyalar que les proporcions òptimes dels equilibris mencionats no són úniques, sinó que varien depenen del tipus d'empresa o del sector econòmic: per exemple, l'estructura econòmica d'una empresa industrial és molt diferent de la d'una empresa comercial.

2.2. El fons de maniobra

Existeix un consens generalitzat sobre les condicions que permeten obtenir l'**equilibri global** entre l'origen dels recursos (fonts de finançament) i l'aplicació dels mateixos (inversions)

L'equilibri patrimonial exigeix una correspondència entre l'exigibilitat de les fonts de finançament i la liquiditat de les inversions

Així,

Fonts de finançament		Inversions
Patrimoni net + Passiu no corrent (Recursos permanents, Passiu fix)	ha de finançar	Actiu no corrent (Actiu fix)
Passiu corrent (Passiu circulat)	ha de finançar	Actiu corrent (Actiu circulat)

El Patrimoni net i el Passiu no corrent han de ser suficients per finançar l'actiu no corrent i, per tant, el passiu corrent ha de finançar l'actiu corrent

Sembla il·lògic finançar la compra d'un edifici (actiu no corrent) amb un préstec a curt termini (passiu corrent) perquè les inversions han de generar liquiditat per tornar les fonts de finançament que les possibiliten

També seria il·lògic finançar una compra de mercaderies (actiu corrent) amb una emissió d'obligacions o amb una ampliació de capital (passius fixos)

Ara bé, existeixen **components de l'actiu corrent** que per raons de prudència i altres poden ser **considerats com a actiu no corrent** o inversions fixes:

- dintre de les Existències hi ha una part (**l'estoc de seguretat**) que s'ha de mantenir sempre per fer front a possibles desajustos de proveïment
- dintre del Realitzable hi ha una fracció mínima (**el crèdit mínim que es concedeix als clients**) que sempre existeix per raons comercials
- dintre del Disponible ha d'haver sempre un **mínim necessari per fer front als pagaments immediats** i als pagaments inesperats

Per tant, **redefinint l'equilibri** d'una manera més ajustada i correcta,

El Patrimoni net i el Passiu no corrent han de ser suficients per finançar l'actiu no corrent i aquells components de l'actiu corrent que tenen caràcter permanent

D'això es desprèn que hi ha d'haver una part de l'actiu corrent finançat amb recursos permanents, per motius de seguretat i prudència. Aquesta part és coneguda com a **Fons de maniobra**, Fons de rotació, Capital corrent o Capital de treball

El **fons de maniobra** és la part de l'actiu corrent (inversions a curt termini) que és finançada amb fons del patrimoni net i del passiu no corrent (recursos permanents)

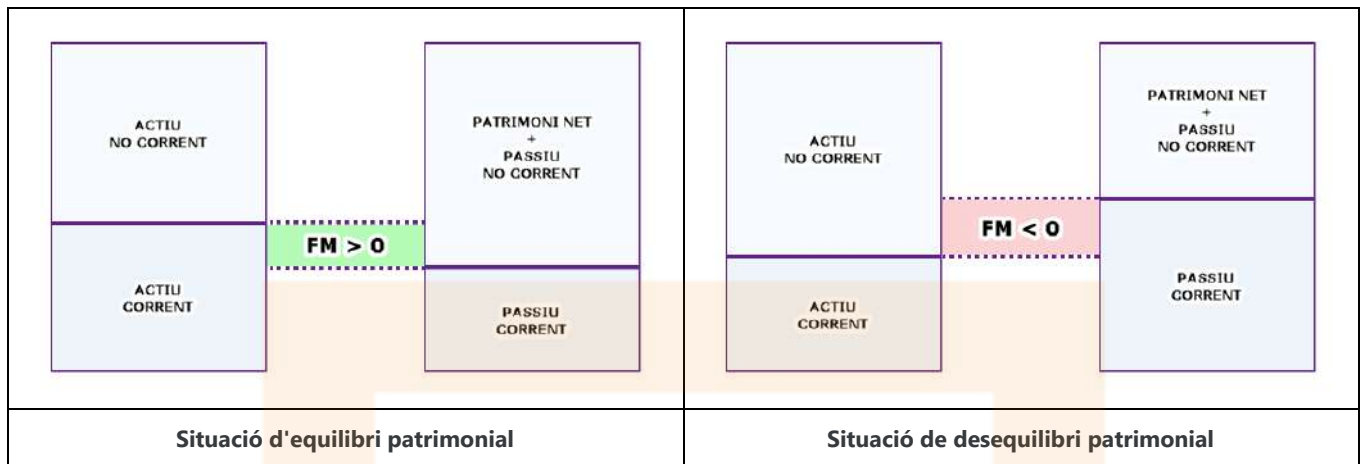
Analíticament, es calcula:

$$\text{Fons de maniobra} = (\text{Patrimoni net} + \text{Passiu no corrent}) - \text{Actiu no corrent} \quad (\text{I})$$

o, el que és el mateix,

$$\text{Fons de maniobra} = \text{Actiu corrent} - \text{Passiu Corrent} \quad (\text{II})$$

La primera expressió (I) ens ajuda a analitzar l'equilibri patrimonial: Els recursos permanents han de finançar tot l'actiu no corrent i una part de l'actiu corrent (el fons de maniobra). Per això, és **condició d'equilibri patrimonial que el fons de maniobra sigui positiu**.

La segona expressió (II) ens servirà de guia en el següent capítol per analitzar l'equilibri financer.

3. L'anàlisi financera

Els **objectius de l'anàlisi financera** són l'estudi de la **liquiditat** i de la **solvència** de l'empresa i la comprovació de si són suficients per pagar els seus deutes.

La liquiditat és la capacitat que té l'empresa per convertir les seves inversions (actius) en mitjans de pagament totalment líquids (diners disponibles en caixa i bancs)

Tots els actius són liquidables, és a dir, convertibles en diners líquids o disponibles. Lògicament, alguns actius són més líquids (estan més a prop de convertir-se en disponible) que altres, fins i tot alguns com els diners disponibles en caixa o en comptes bancaris a la vista, són ja mitjans líquids.

Veiem alguns exemples, de menor a major grau de liquiditat:

- la **maquinària** d'una empresa industrial (actiu fix, immobilitzat o no corrent) és un actiu poc líquid, està temporalment lluny de convertir-se en diners. És veritat que es pot vendre i cobrar la venda avui mateix, però aquesta no és la finalitat de la maquinària: si es ven, amb quines eines produirà l'empresa?
El procés de liquidació de l'immobilitzat en general, es va produint cada any quan el seu desgast (l'amortització) es va incorporant com un cost més del producte. Quan es cobren els productes venuts, s'estan liquidant els immobilitzats en la part corresponent.
- els **productes acabats** al magatzem (actiu corrent existències) són actius molt més líquids, estan més a prop de convertir-se en diners. Només cal vendre'ls i cobrar les vendes. I en aquest cas la venda sí que és la finalitat dels productes, de fet és al que es dedica l'empresa.
- els **crèdits concedits a clients**, per exemple a cobrar a 30 dies, són actius corrents (realitzable) als que només els queda aquest termini per convertir-se en diners. Són més líquids que les existències, perquè aquestes encara han de ser venudes.
- finalment, els **diners disponibles** a caixa i en comptes bancaris a la vista ja són actius líquids.

L'estudi de la liquiditat és molt important, perquè l'empresa ha de tenir la capacitat per anar liquidant l'actiu (convertint-lo en disponible) a un ritme adequat per poder anar fent front als pagaments que van venent.

La solvència és la capacitat que té l'empresa per pagar els seus deutes amb la garantia de les seves inversions (actiu)

Una empresa és solvent si el valor de liquidació del seu actiu és superior al total dels seus deutes (passiu exigible).

Per a un creditor de l'empresa, el fet de saber que el seu crèdit està suficientment garantit pels actius (que es poden liquidar, si calgués), el fa tenir confiança en que cobrarà quan arribi el moment. En definitiva, té tranquil·litat en aquest sentit, perquè l'empresa és solvent.

Per a l'anàlisi financera dels estats comptables es fan servir, fonamentalment, **dos instruments**: el **fons de maniobra** (explicat al capítol anterior) i **les ràtios financeres**.

3.1. Anàlisi financera mitjançant el fons de maniobra

Per a l'anàlisi financera, resulta molt útil l'expressió (II) del fons de maniobra vista al capítol 2.2. del tema:

$$\text{Fons de maniobra} = \text{Actiu corrent} - \text{Passiu Corrent}$$

En termes financers, aquesta expressió ens diu que la liquidació de l'actiu corrent ha de proporcionar liquiditat suficient per poder fer front al pagament dels deutes més immediats (passiu corrent)

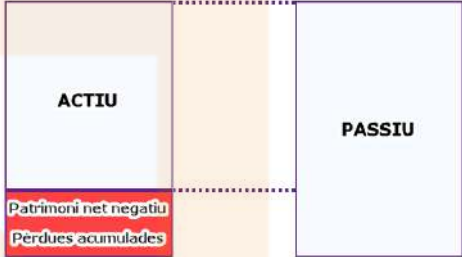
En altres paraules, el ritme de liquidació de l'actiu corrent ha de ser adequat al ritme de venciment dels deutes a curt termini. Això exigeix que el **Fons de maniobra sigui positiu**.

Que sigui una exigència no implica que sempre sigui així... En aquest sentit, ens podem trobar en diferents situacions financeres.

Situació financera	descripció	conseqüència	solució	gràfica
Estabilitat financera total	<p>Tot el finançament és propi i no hi ha deutes.</p> <p>Només es sol donar al moment de constitució de l'empresa.</p> <p>$PN = AnC + AC$</p> <p>$P = 0$</p> <p>$FM = AC$</p>	<p>L'estabilitat financera és total: ni la liquiditat ni la solvència són d'interès, perquè no hi ha deutes.</p> <p>No és una situació recomanable:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exigeix molt esforç financer dels propietaris, que han de finançar tot l'actiu amb les seves aportacions - es perden les oportunitats d'obtenir un moderat finançament aliè 	<p>Endeutar-se moderadament utilitzant finançament aliè (préstecs bancaris, per exemple), sobretot si el cost d'aquest finançament és inferior a la rendibilitat que s'espera obtenir de les inversions</p>	<p>El diagrama mostra un balanç amb tres columnes principals: ACTIU NO CORRENT (part superior esquerra), ACTIU CORRENT (part inferior esquerra) i PATRIMONI NET (part dreta). Una línia horitzontal separa l'actiu no corrent del corrent. A la part inferior esquerra, s'indica que FM = AC, representant el Fons de Maniobra.</p>

<p>Estabilitat financera normal</p>	<p>Situació ideal en la que la liquidació de l'actiu corrent cobreix el pagament dels deutes a curt termini (passiu corrent) amb un marge de seguretat</p> <p>$AC > PC$</p> <p>$FM > 0$</p>	<p>Situació financera desitjable: difícilment tindrà problemes de liquiditat (només si no aconsegueix vendre les existències o si els clients no paguen quan toca)</p> <p>L'empresa és solvent ja que l'actiu és major que el passiu</p>	<p>Només controlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - que el ritme de liquidació de l'actiu corrent s'adapti al ritme de venciment del passiu corrent - que el volum del FM sigui apropiat a l'activitat de l'empresa, tampoc convé que sigui excessiu 	
<p>Suspensió de pagaments</p>	<p>Desequilibri financer a curt termini: la liquidació de tot l'actiu corrent no cobriria el pagament dels deutes a curt termini (passiu corrent)</p> <p>$AC < PC$</p> <p>$FM < 0$</p> <p>Problemes lligats a la liquiditat.</p> <p>En principi, no són de solvència mentre</p> <p>$A > P$</p>	<p>Si no es pot fer front al pagament dels deutes a curt termini pot arribar-se a la situació de suspensió de pagaments i haver d'entrar en el procediment judicial de concurs de creditors, amb el que això suposa per a la imatge i viabilitat de l'empresa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - millor planificació de la tresoreria - renegociació de deutes amb els creditors, ampliant terminis o aconseguint reduccions dels imports deguts - venda d'actius fixos no lligats a la producció (com inversions mobiliàries o immobiliàries) 	

<p>Desequilibri financer a llarg termini (amb liquiditat a curt termini, FM > 0)</p>	<p>Es tracta més aviat d'una situació financera teòrica que marca la frontera amb problemes greus de solvència.</p> <p>No es sol donar perquè és molt difícil que passi que $A = P$ exactament.</p> <p>El patrimoni net és 0.</p> <p>Tot l'actiu és finançat amb recursos aliens (exigibles)</p> <p>Encara, com a aspecte positiu, el $FM > 0$</p>	<p>Les pèrdues acumulades d'anys anteriors fan que el patrimoni net sigui 0: l'empresa està descapitalitzada.</p> <p>Malgrat que la liquiditat a curt termini està garantida ($AC > PC$), la solvència és exigua. qualsevol augment de passiu farà que</p> <p>$A < P$</p> <p>i l'empresa entrarà en fallida</p>	<ul style="list-style-type: none"> - renegociació de deutes amb els creditors aconseguint reduccions dels imports deguts. L'ampliació de terminis de pagament no és solució a aquesta situació. - noves aportacions dels propietaris (ampliacions de capital) per recapitalitzar l'empresa 	
<p>Desequilibri financer a llarg termini (sense liquiditat a curt termini, FM < 0)</p>	<p>La mateixa situació anterior</p> <p>$A = P$</p> <p>$PN = 0$</p> <p>agregada pel fet que</p> <p>$FM < 0$</p>	<p>Igual que l'anterior, però a més de la exigua solvència (risc de fallida) existeix la possibilitat de suspensió de pagaments, ja que</p> <p>$AC < PC$</p> <p>(risc de concurs de creditors)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - renegociació de deutes amb els creditors, ampliant terminis o aconseguint reduccions dels imports deguts - noves aportacions dels propietaris (ampliacions de capital) per recapitalitzar l'empresa - venda d'actius fixos no lligats a la producció (com inversions mobiliàries o immobiliàries) 	

<p>Fallida</p>	<p>Desequilibri financer total, tant a curt com a llarg termini</p> <p>El passiu és major que l'actiu</p> <p>$A < P$</p> <p>El patrimoni net és negatiu</p> <p>$PN < 0$</p>	<p>L'empresa no és financerament viable i està molt a prop de la seva desaparició per fallida.</p> <p>Les continues pèrdues acumulades d'anys anteriors, són superiors al capital social i a les reserves: el patrimoni net és negatiu</p> <p>$PN < 0$</p> <p>i l'empresa està totalment descapitalitzada.</p> <p>No importa si es poden pagar els deutes a curt termini o no, ja que l'actiu total no és suficient per cobrir els deutes (passiu total)</p> <p>L'empresa ha perdut totalment la solvència</p>	<p>Solució molt difícil.</p> <p>Només una aportació massiva de capital (dels antics propietaris o de nous propietaris que hagin comprat l'empresa) i una redefinició total de les activitats, poden salvar la situació.</p> <p>El més probable és que el jutge ordeni la liquidació de l'actiu restant i la distribució entre els creditors</p> <p>Com que $A < P$ és possible que hi hagi creditors que es quedin sense cobrar el que se'ls devia</p> <p>Amb això, l'empresa desapareix</p>	
-----------------------	---	--	--	--

3.2. Anàlisi financera mitjançant ràtios

Una **ràtio** és un quocient que relaciona dues magnituds entre les que es pot establir alguna correspondència, la qual cosa permet fer una comparació explicativa

Són indicadors d'algun aspecte específic de l'empresa, observant si la ràtio calculada és a prop d'un valor òptim o lluny d'un valor crític.

Resulten també molt útils per fer comparacions dinàmiques amb valors d'anys anteriors o amb valors d'altres empreses.

Per a l'anàlisi financera s'utilitzen les següents ràtios: **[els valors òptims són simplement orientatius! no poden ser iguals per a totes les empreses i per a totes les situacions]**

ràtio	càlcul	valor òptim orientatiu	descripció
Tresoreria (T) ◦ Solvència immediata ◦ Acid test	$T = \frac{\text{Realitzable} + \text{Disponible}}{\text{Passiu corrent}}$	[0,8 - 1,2]	<p>Indica la capacitat de l'empresa per liquidar els deutes a curt termini sense risc de suspensió de pagaments.</p> <p>Un valor = 1 implica que R + D = PC el que vol dir que amb la liquidació del R i del D es poden fer front als deutes a curt termini</p> <p>Un valor de 0,8 indica que el R i el D cobreixen el 80 % dels deutes a curt termini. Per sota d'aquest valor, l'empresa es va acostant a la suspensió de pagaments.</p> <p>Un valor d'1,2 indica que el R i el D excedeixen en un 20 % als deutes a curt termini. Valors més alts indiquen un excés de liquiditat, cosa que no és convenient ja que aquest excedent podria ser invertit en actius més rendibles que el D o el R (actius de nul·la rendibilitat)</p>
ràtio	càlcul	valor òptim orientatiu	descripció
Liquiditat (L) ◦ Ràtio de fons de maniobra ◦ Solvència a curt termini	$L = \frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	[1,5 - 1,8]	<p>També indica la capacitat de l'empresa per liquidar els deutes a curt termini sense risc de suspensió de pagaments, però no d'una manera tan immediata.</p> <p>L'expressió és la del fons de maniobra en forma de quocient: si el fons de maniobra ha de ser > 0 (positiu), la ràtio de liquiditat ha de ser > 1 (AC > PC)</p> <p>Un valor = 1 implica que AC = PC i s'estaria en una situació límit abans de la suspensió de pagament (per a valors < 1)</p> <p>És convenient deixar un cert marge, per la qual cosa els valors òptims estan entorn a 1,5 - 1,8</p> <p>Per sobre d'aquests valors, la ràtio indica un excés de liquiditat, cosa no convenient, com ja s'ha dit per a la ràtio de tresoreria.</p>

ràtio	càlcul	valor òptim orientatiu	descripció
Garantia (G) o Solvència	$G = \frac{\text{Actiu}}{\text{Passiu}}$	[1,7 - 2]	<p>Indica la capacitat de l'empresa per fer front als deutes amb la garantia dels seus actius.</p> <p>Un valor = 1 implica que A = P i s'estaria en una situació límit abans de la fallida (per a valors < 1)</p> <p>Per tant, el valor ha de ser > 1 i, segons és generalment acceptat, proper a 2.</p> <p>Un valor de 2 indica que l'Actiu és doble que el Passiu. Si és líquidés l'actiu hi hauria per pagar dues vegades tots els deutes de l'empresa, garantia més que suficient pels creditors.</p> <p>Valors més alts, encara que suposin més garantia, poden encobrir l'existència d'un nivell d'inversions excessiu.</p>
ràtio	càlcul	valor òptim orientatiu	descripció
Disponibilitat (D)	$D = \frac{\text{Disponible}}{\text{Passiu corrent}}$	[0,3 - 0,4]	<p>Mostra la proporció dels deutes a curt termini que es poden pagar amb la tresoreria de l'empresa (caixa i bancs)</p> <p>Un valor = 0,3 vol dir que la tresoreria cobreix el 30 % dels deutes a curt termini, més que suficient.</p> <p>És necessari mantenir un cert nivell de disponible, però aquest ha de ser el mínim possible per fer front als pagaments més immediats i als imprevistos.</p> <p>Valors més alts suposen un excés d'actius líquids que, ja sabem, són improductius.</p>
ràtio	càlcul	valor òptim orientatiu	descripció

Endeutament (E)	$E = \frac{\text{Passiu}}{\text{Patrimoni net} + \text{Passiu}}$	[0,2 - 0,8]	<p>Indica quina proporció de les fonts de finançament de l'empresa són deute exigible, és a dir, suposen endeutament amb tercers.</p> <p>Els valors extrems són 0 i 1</p> <p>El valor 0 correspon al cas en que el P = 0. En aquest cas no hi ha endeutament i totes les fonts de finançament són patrimoni net (no exigibles). Val tot el que es va dir al capítol anterior en la situació de Estabilitat financera total.</p> <p>El valor 1 suposa que el PN = 0 i que l'empresa està totalment endeutada: totes les fonts de finançament són exigibles. Reviseu al capítol anterior la situació de Desequilibri financer a llarg termini.</p> <p>Un valor intermedi, i convenient, per exemple de 0,5, indica que el 50 % de les fonts de finançament són exigibles i l'altre 50 % no exigibles. El grau d'endeutament és del 50 %.</p> <p>El nivell òptim d'endeutament depèn de múltiples factors, molt variats, però existeix consens en que un moderat grau d'endeutament pot ser beneficiós per a la rendibilitat de l'empresa, com veureu al següent tema a l'estudiar el concepte de palanquejament financer.</p>
ràtio	càlcul	valor òptim orientatiu	descripció
Estructura del deute (Q) o Qualitat del deute	$Q = \frac{\text{Passiu corrent}}{\text{Passiu}}$	[0,2 - 0,5]	<p>Indica quina part dels deutes de l'empresa ho són a curt termini</p> <p>Els valors extrems</p> <p>El valor 0 correspon al cas en que el PC = 0. No hi ha deutes a curt termini i totes les fonts de finançament són deutes a llarg termini (s'han de pagar a més d'un any vista)</p> <p>El valor 1 suposa que tots els deutes són a curt termini (s'han de pagar en menys d'un any)</p> <p>Un valor intermedi, per exemple de 0,5, indica que el 50 % dels deutes són a curt termini i l'altre 50 % a llarg termini.</p> <p>Malgrat que és molt difícil establir un nivell òptim, és clar que els deutes a curt termini requereixen una major atenció, ja que el venciment és proper o immediat. Per tant són preferibles els deutes a llarg termini i, per això, es diu que quan més baix sigui el valor de la ràtio, de més qualitat és el deute.</p>

Les 4 primeres ràtios financeres relacionen l'estructura econòmica (actiu) i l'estructura financera (patrimoni net i passiu) de l'empresa

Fixeu-vos que en els numeradors sempre hi ha partides d'actiu i en els denominadors partides de passiu. De l'anàlisi d'aquestes ràtios i de les desviacions que s'observin respecte dels valors òptims orientatius es poden deduir 4 tipus de desequilibris:

Desequilibri financer	Possibles mesures correctores
Excés de liquiditat	<p>Valors massa alts de les ràtios de Tresoreria, Liquiditat i Disponibilitat posen de manifest excessos de liquiditat. Els actius més líquids (realitzables i disponibles) tenen una rendibilitat nul·la o molt baixa, de manera que s'ha d' aconsellar canviar aquestes inversions per d'altres més productives, com matèries primeres que generaran més producció i més vendes o, fins i tot, actius fixos.</p> <p>També es pot aprofitar l'excés de liquiditat per amortitzar deutes abans del venciment</p>
Dèficit de liquiditat	<p>És tracta d'un desequilibri greu que pot desembocar en una suspensió de pagaments.</p> <ul style="list-style-type: none"> • valors massa baixos de la ràtio de disponibilitat però amb valors òptims de les de Tresoreria i Liquiditat, indiquen falta de disponibilitat líquida immediata: accelerar el cobrament sobre els clients oferint descomptes per pagament immediat, descomptar efectes a cobrar en el banc o obrir una línia de crèdit són mesures correctores apropiades • valors massa baixos de la ràtio de tresoreria però òptims de la de liquiditat requereixen mesures que afavoreixin la venda de les existències i el cobrament a curt termini (promocions, baixades de preu..) • si la ràtio de liquiditat presenta un valor massa baix (inferior a 1), però no hi ha problemes de solvència, es poden aplicar diverses mesures: <ul style="list-style-type: none"> • renegociar el deute a curt termini per a convertir-lo a llarg termini • vendre actius fixos improductius (no imprescindibles per a la producció) i cobrar-los al comptat o a curt termini • demanar un préstec a llarg termini per pagar deutes a curt termini
Excés de solvència	<p>S'observa quan el valor de la ràtio de garantia presenta un valor massa alt.</p> <p>A l'igual que l'excés de liquiditat, es tracta de desequilibris no massa greus i esmenables de manera anàloga: controlar l'existència d'actius improductius i la seva substitució per altres actius més productius, aprofitar l'excés d'actius per liquidar alguns d'ells i amortitzar deute...</p>
Dèficit de solvència	<p>Desequilibri molt greu que pot acabar en fallida i fins i tot desaparició de l'empresa. S'observa si el valor de la ràtio de garantia és massa baix (inferior a 1)</p> <p>Les possibles solucions passen per aconseguir aportacions massives de capital dels actuals propietaris o de nous propietaris (encara que és complicat captar gent que estigui disposada a aportar capital a una empresa insolvent.</p> <p>També es pot recórrer a intentar obtenir subvencions a fons perdut d'administracions públiques.</p> <p>Una altra mesura seria convertir deute en patrimoni net, convertint creditors en accionistes lliurant-los accions a canvi del que se'ls devia.</p>

Les ràtios d'endeutament i d'estructura del deute relacionen els components de l'estructura financera (patrimoni net i passiu, tant a curt com a llarg termini)

Fixeu-vos que no intervenen partides d'actiu en els seus càlculs.

Desequilibri financer	Possibles mesures correctores
-----------------------	-------------------------------

Excés d'endeutament	<p>Un valor massa alt de la ràtio d'endeutament denota massa dependència dels creditors i poca autonomia financera. Per reduir el grau d'endeutament, possibles mesures són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • augmentar el patrimoni net amb noves aportacions dels propietaris, constituint més reserves (beneficis no distribuïts) • reduir els passius exigibles, amortitzant deutes • convertir deute en patrimoni net, convertint creditors en accionistes
Dèficit d'endeutament	<p>Si el valor de la ràtio d'endeutament és massa baix i les condicions fan que sigui oportú i convenient endeutar-se, la solució pot ser tan simple com finançar noves inversions amb passius exigibles tant a curt com a llarg termini, per exemple demanar un préstec bancari</p>
Excés de deutes a curt termini	<p>S'observa quan el valor de la ràtio d'estructura del deute té un valor massa alt.</p> <p>Possibles mesures correctores són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • renegociar deutes a curt termini per passar-les a llarg termini • aprofitar excessos de liquiditat per reduir el deute a curt termini

3.3. La tresoreria de l'empresa

La **tresoreria** de l'empresa es compon dels **elements del disponible**, és a dir dels actiu líquids de l'empresa: comptes bancaris a la vista i diners a caixa

La **planificació de les previsions de tresoreria** ha de tenir en compte dos aspectes:

1. un nivell molt baix de tresoreria significa que l'empresa no té prou liquiditat per pagar els deutes vençuts o de venciment immediat, fins i tot els pagaments imprevistos. Encara que altres indicadors de la liquiditat (com les ràtios de tresoreria o liquiditat) presentin valors òptims, el dèficit de tresoreria pot originar complicacions financeres a l'empresa.
2. un nivell excessiu de tresoreria allunya les complicacions abans descrites i dona tranquil·litat financera, però no contribueix a la rendibilitat global de l'empresa, atès que els actius del disponible tenen una rendibilitat nul·la (els diners a caixa) o mínima (els saldos de comptes bancaris)

El **nivell òptim de tresoreria** ha de tenir en compte aquest doble aspecte i, malgrat que no es pot establir d'una manera generalitzada per a totes les empreses, ha de ser suficient per cobrir el ritme de venciment dels deutes i, a més, poder fer front a pagaments imprevistos.

Un indicador força utilitzat en l'àmbit financer de l'empresa és l'anomenat **flux de caixa o cash flow**

El **flux de caixa o cash flow** és la capacitat de l'empresa per generar recursos que es destinen a finançar les necessitats de la seva activitat

Quan parlem de flux de caixa ens podem referir a:

- **el flux de caixa financer:** diferència entre cobraments i pagaments d'un període. Es tracta del flux de diners líquids registrat per la tresoreria de l'empresa. És, doncs, l'accepció de flux de caixa a la que fem referència en aquest tema.
- **el flux de caixa econòmic:** en aquest cas, es fa referència a la capacitat de l'empresa per a generar recursos directament de la seva activitat, el que es coneix com autofinançament. Això s'estudiarà més a fons en temes posteriors d'aquesta matèria